

Voorwoord

Van links naar rechts: de wethouders Maurice Remery en Esther Prent, burgemeester Ruud van den Belt, de wethouders Kees Gommeren en Nadir Baali en secretaris Thijs de Jongh.

2022: Samen hebben we geschiedenis gemaakt!

Leden van de gemeenteraad van Steenbergen,

Voor u ligt de jaarrekening over het jaar 2022. Een jaar om nooit te vergeten. Samen met onze inwoners, ondernemers en verenigingen hebben we geschiedenis gemaakt. Het is onvoorstelbaar om te zien wat er in onze gemeenschap allemaal kan, wanneer we elkaar vinden en er samen de schouders onder zetten. De viering van het 750-jarig bestaan van de stad Steenbergen en het 25-jarig bestaan van onze gemeente zorgde bovendien voor de gewenste extra verbinding tussen onze inwoners van De Heen, Dinteloord, Kruisland, Nieuw-Vossemeer, Steenbergen en Welberg.

Met ons jubileumjaar als rode draad speelde er in 2022 natuurlijk nog veel meer dan dat. Leuke, maar ook minder leuke zaken. Op 24 februari viel Rusland Oekraïne binnen, met op de eerste plaats onbeschrijfelijk veel leed voor de bevolking daar, en onvermijdelijk een grote vluchtelingenstroom in Europa. De stijging van de energieprijzen en de snel toenemende inflatie zijn sindsdien voor iedereen voelbaar in de portemonnee. Zo gingen we van crisis naar crisis en dat heeft onze manier van werken, met het belang van onze inwoners uiteraard voorop, in hoge mate bepaald.

Met deze jaarrekening kijken we terug naar het jaar 2022. Het is een verantwoordingsdocument. Het college verantwoordt zich in eerste instantie richting de gemeenteraad, maar ook naar de inwoners, ondernemers en verenigingen. We laten zien wat we in 2022 gedaan hebben en hoe we er voor staan. Beleidsinhoudelijk en financieel. Deze inleiding kunt u zien als een samenvatting van deze jaarrekening.

Samen geschiedenis gemaakt

Ondanks de beperkingen van de coronacrisis, lukte het om iets meer dan een maand voor het begin van 2022 toch alvast van start te gaan met de foto-expositie “Verenigd & Vereeuwigd”. In december werd, noodgedwongen in beperkte kring, het 750 pagina's dikke Jubileumboek gepresenteerd over de rijke geschiedenis van onze gemeente en haar inwoners. Het plan om ons jubileumjaar voor de jaarwisseling officieel in te luiden moest helaas nog even worden uitgesteld.

Nadat de coronabeperkingen op carnavalsvrijdag werden opgeheven, en het leutfeest min of meer onverwacht toch nog kon losbarsten in al onze kernen, kwam ons jubileumjaar in het weekend van 19 en 20 maart 2022 dan toch echt uit de startblokken met het openingsconcert “Verenigd en Vereeuwigd”. “Doe mee, vier mee, feest mee en ben trots op wat we hier allemaal in huis hebben!” Deze boodschap gaf burgemeester Ruud van den Belt mee aan iedereen in onze gemeenschap. Hij sprak hierbij de hoop uit op een jaar met een gouden randje.

Het was de aftrap van een fantastisch jaar. Met talloze prachtige evenementen, op het gebied van historie, cultuur en sport. Georganiseerd dóór en vóór onze inwoners. Met een zonovergoten en massaal bezocht Vestingweekend op 16 en 17 april, het muziekfestijn Fortissimo'22, een estafette van sportief spektakel in het voorjaar, de Polder(fiets)tocht die al het moois in heel onze gemeente aan elkaar reeg, en de doorkomst van La Vuelta Holanda. Dankzij de doorkomst van deze Ronde van Spanje werd Steenbergers zelfs even wereldnieuws met onze “torre de agua”, oftewel de watertoren in z'n levensgrote wielershirt. Kernverbindend waren unieke happenings zoals de Steenbergse Saboteur, de Kern&Kwis. De saamhorigheid vierde hoogtij tijdens alle Burendagen. Ook werden er volop lokale activiteiten georganiseerd in de kernen, met als uitschieters onder meer The Passion in Nieuw-Vossemeer en de Brandweerdoedag in Kruisland. Werkelijk teveel om op te noemen. Van 16 tot en met 20 december werd het jubileumjaar officieel afgesloten met het Slotakkoord, waarbij alle doelgroepen in onze samenleving nog een keer aan bod kwamen. Met als finale de officiële viering van de 750ste verjaardag van Steenbergers. Met dit jubileumjaar zijn we daadwerkelijk verenigd en hebben we onszelf ook écht vereeuwigd.

Verkiezingen gemeenteraad

Op 14, 15 en 16 maart mochten onze inwoners hun stem uitbrengen bij de gemeenteraadsverkiezingen. Met 8.611 stemmen bedroeg het opkomstpercentage 43%. De partij Gewoon Lokaal kwam met 6 zetels als grootste partij uit de bus en nam de leiding in het formatieproces.

Na de afscheids-raadsvergadering van 29 maart, met een Koninklijke onderscheiding voor Maurice Remery voor zijn verdiensten als raadslid, werd de nieuwe gemeenteraad op 30 maart geïnstalleerd. Op 1 juni werd in een bijzondere raadsvergadering het concept coalitieakkoord gepresenteerd en werd het nieuwe college geïnstalleerd, met als wethouders Esther Prent, Kees Gommeren, Nadir Baali en Maurice Remery. Op 3 juni volgde het officiële afscheid van de vertrekkende wethouders Wilma Baartmans, Willy Knop en Koos Krook.

Raadsakkoord “van ambitie naar actie”

Het nieuwe coalitieakkoord van de fracties Gewoon Lokaal, Progressief Samen en de VVD, met als titel “Van ambitie naar actie”, is op 14 juli behandeld in de gemeenteraad. Met het aannemen van het voorstel kunnen we spreken van een raadsakkoord. In dit akkoord staat de leefbaarheid in de zes kernen voorop.

Goud in handen

Het voorwoord van het raadsakkoord “van ambitie naar actie” is helder: Steenbergen is een gemeente om trots op te zijn. De zes kernen hebben allemaal hun eigen identiteit, maar vormen al 25 jaar een sterk geheel. Er liggen veel kansen. Juist de gemeente Steenbergen heeft nog ruimte om te bouwen en voor bedrijvigheid. Met de aanleg van de A4 is de bereikbaarheid verbeterd. En de gemeenschap is hecht. In goede, maar ook in mindere tijden van crisis weten onze inwoners elkaar te vinden. Uit het jaarlijkse buurtonderzoek van Nextdoor kwam Steenbergen zelfs als beste gemeente van Brabant en derde van Nederland naar voren, als het gaat om de waardering – met een dikke 8 – voor de leefbaarheid van inwoners voor hun woonomgeving. Ook de financiële positie is goed en dat willen we zo houden.

Met dit hele pakket heeft Steenbergen goud in handen, zo stelde burgemeester Van den Belt ook in zijn nieuwjaarstoespraak, met de oproep om onze ambities samen te gaan verzilveren en om te zetten in actie(s).

Het raadsakkoord bouwt dan ook voort op de ontwikkelkansen die er liggen. Daarvoor hebben we in 2022 een stevige basis gelegd, onder andere met het uitvoeringsprogramma Economische Kracht en het vestigen van Wet Voorkeursrecht Gemeenten op gronden langs de A4.

Van beheren naar ontwikkelen

Een gemeentelijke organisatie moet zich voortdurend aanpassen om te kunnen voldoen aan de vraag van de inwoners, ondernemers, maatschappelijk middenveld en andere overheden. Daarom moeten we een slag maken van beheergemeente naar een ontwikkelgemeente. In 2022 is de transitie van de organisatie een nieuwe fase ingegaan. Daarin staan vier doelen centraal:

- Versterken van het bestuurlijk – ambtelijk samenspel
- Opzetten van een ontwikkelorganisatie
- Doorontwikkelen van de bedrijfsvoering
- Herinrichten van het gemeentehuis.

Collegeactieprogramma

Na het vaststellen van het raadsakkoord “Van ambitie naar actie” is in het najaar van 2022 de basis gelegd voor het collegeactieprogramma (CAP). Dit programma, aangekondigd in de begroting 2023, bevat de verdere concretisering van de negen collegeprioriteiten (participatiebeleid, toegankelijk sociaal domein, actieplan wonen, ontwikkelplannen, duurzaamheid, gebiedsontwikkeling en verkeer, maatschappelijk vastgoed, economische kracht en organisatieontwikkeling). In de Perspectiefnota 2024 volgt een eerste rapportage over de stand van zaken.

Corona naar de achtergrond

In 2022 werden de coronamaatregelen na een harde lockdown langzaam versoepeld, om uiteindelijk helemaal te vervallen. De coronacrisis heeft veel gevraagd van ons als gemeente en gemeenschap. Tegelijkertijd zien we dat deze crisis heeft gezorgd voor (meer) verbinding in de samenleving en vaak ook kortere lijnen. In 2020 is het coronasteunfonds in het leven geroepen als vangnet. Dit is een steun in de rug geweest. Over de besteding van dit fonds is zoals afgesproken steeds gerapporteerd.

Oekraïne

De oorlog in Oekraïne heeft een omvangrijke vluchtelingenstroom teweeg gebracht. Eind 2022 hebben bijna 8 miljoen mensen het land verlaten om elders een veilig heenkomen te vinden. Hiervan is een deel in Nederland terecht gekomen. Eind 2022 waren ongeveer 68.000 bedden in gebruik bij gemeentelijke opvanglocaties.

In hele korte tijd zijn er voorzieningen gerealiseerd. Op het gebied van (nood)opvang, levensonderhoud en onderwijs. In onze organisatie werd intensief samengewerkt tussen verschillende teams van onder meer wonen, burgerzaken en het sociaal domein. Hierbij konden we gebruik maken van de extra inzet van medewerkers uit de organisatie én uit onze gemeenschap. Eind 2022 waren in Steenberg 55 Oekraïense oorlogsvluchtelingen opgevangen en gehuisvest.

Energiecrisis en inflatie

In heel onze samenleving zijn de gevolgen van de energiecrisis duidelijk merkbaar. De energielasten stegen in snel tempo en werden in een aantal gevallen wel vijf keer zo hoog. Dit had ook gevolgen voor de prijzen van producten en diensten. Dat doet pijn in het huishoudboekje. Om deze pijn te helpen verzachten hebben we maatregelen getroffen. Zowel voor inwoners als voor maatschappelijke organisaties en verenigingen zijn er verschillende steunmaatregelen getroffen.. Extra financiële ondersteuning kwam er voor inwoners met de eenmalige energietoeslag (EET) én het ophogen van de inkomensgrens voor armoederegelingen van 120 naar 130%. Eind 2022 hebben we de voorbereidingen getroffen om het coronafonds om te vormen naar het corona- en energienoodfonds. In januari 2023 heeft de raad ingestemd met het fonds.

Het Ernaartoe-team hebben we uitgebreid om vroegtijdig inwoners met betalingsachterstanden te kunnen helpen.

Inwoners in het zonnetje

De kracht van onze samenleving schuilt in de vrijwillige organisatiekracht, zo bleek in 2022 eens te meer uit de grote hoeveelheid Koninklijke onderscheidingen die burgemeester Van den Belt namens Zijne Majesteit de Koning mocht uitreiken bij de Lintjesregen. Maar liefst 15 inwoners werden benoemd tot Lid en één zelfs tot Ridder in de Orde van Oranje-Nassau.

Het college van B&W kende in 2022 bovendien viermaal de gemeentelijke onderscheiding “De Heraut” toe, aan de KPJ Steenberg (100-jarig bestaan), muziekvereniging Semper Crescendo in Nieuw-Vossemeer (100-jarig bestaan). Stichting Dorpshuis Siemburg Kruisland (60-jarig bestaan) en de Kindervakantieweek Dinteloord (50-jarig bestaan). Stuk voor stuk organisaties die hun bestaansrecht ruimschoots hebben bewezen en van cruciaal belang zijn voor de leefbaarheid in onze kernen.

Twee voormalige inwoners van Steenberg – Han Leune en Frans van Eekelen – ontvingen de Erepenning der gemeente Steenberg voor hun even aanzienlijke als jarenlange verdiensten op het gebied van onderzoek naar de historie van onze gemeente en de geschiedschrijving daarover, onder meer voor het grote jubileumboek.

In het zonnetje stonden ook de huwelijksjubilarissen in onze gemeente. Desgewenst kregen de 65-jarige en 70-jarige bruidsparen een persoonlijk felicitatiebezoek van de burgemeester. Alle 60-, 65- en 70-jarige bruidsparen werden uitgenodigd voor een goedbezochte én gezellige feestmiddag in gemeenschapshuis De Vaert.

Herdenken

Indrukwekkend als vanouds waren de herdenkingsbijeenkomsten op 4 mei in Welberg, Dinteloord en Steenberg. Vervolgens kregen onze veteranen de waardering die ze onmiskenbaar verdienen, met een bezoek aan de openingsceremonie van de landelijke Veteranendag in Den Haag en een persoonlijke ontmoeting met Koning Willem-Alexander. De lokale Veteranendag werd in mei opgeluisterd met een zogeheten Anjerconcert in 't Cromwiel en heel het voorjaar stonden er in onze gemeente witte anjers in bloei, als eerbetoon aan onze veteranen.

Veiligheid

In 2022 is het wijkgericht werken binnen de fysieke leefomgeving verder vormgegeven door het team veiligheid en de boa's, middels de invoering van wijkspreekuren en meer zichtbaarheid in de wijken. Hierbij wordt er proactief in plaats van reactief gehandeld. Zo krijgen we een beter beeld wat er in de wijken/kernen speelt en kunnen we hier gericht invulling aan geven.

Ook is de "blauwe gang" gerealiseerd in het gemeentehuis, wat zorgt voor een effectievere en efficiëntere samenwerking binnen het cluster veiligheid, met inbegrip van onze wijkagenten en de boa's, die we als gemeente zelf in dienst hebben genomen na beëindiging van de regionale boa-pool. De realisatie van de "blauwe gang", en de bijhorende werkwijze, draagt nadrukkelijk bij aan een veilige(re) en leefbare leefomgeving.

Uit de resultaten van de Veiligheidsmonitor 2021 mag worden afgeleid dat we sowieso al op de goede weg zaten met ons beleid. Onze inwoners ervaren hun (sociale) leefomgeving over het algemeen als veilig en de leefbaarheid van de eigen woonbuurt werd in deze monitor gemiddeld met een 7,6 gewaardeerd; hoger dan de gemiddelde waardering in ons politiedistrict De Markiezaten, de politie-eenheid Zeeland- West-Brabant en Nederland.

De samenwerking met interne en externe partners die in onze kernen en wijken actief zijn, is afgelopen jaar nog intensiever en integraler geworden. Dit betreft onder meer politie,

buurtpreventieteams (waaronder de nieuwe polderbrigade in het buitengebied van Kruisland), Buurtbemiddeling, wijkteams, boa's, jongerenwerk, het sociaal domein en andere aanspreekpunten binnen de gemeente.

In 2022 het integrale veiligheidsplan van ons district De Markiezaten voor de komende jaren periode 2023-2026 tot stand gekomen. Dit beleidsplan is samen met de andere zeven gemeenten uit het district en alle andere partners uit het veiligheidsdomein opgesteld. Hierbij zijn alle vraagstukken binnen het veiligheidsdomein opnieuw bekeken en geprioriteerd. In januari 2023 heeft de raad hiervan kennisgenomen en positief op gereageerd.

Projecten openbare ruimte

Er moet worden geconstateerd dat de ambitie voor het realiseren van projecten in het kalenderjaar 2022 te ambitieus is geweest. Een beperkt aantal projecten kon worden afgerond, echter het merendeel kende een doorloop naar het jaar 2023. Hiervoor waren meerdere oorzaken aan te wijzen zoals gebrek aan capaciteit binnen de gemeentelijke organisatie, beperkte capaciteit in de markt en een te optimistische inschatting van de tijdsduur van de projecten.

Lering trekkend uit voornoemde invloed factoren is de werkwijze van het projectmatig werken ingevoerd waardoor de processen voor het realiseren van projecten beter kunnen worden ingericht en beheerst.

Duurzaamheid

Energietransitie

Op het gebied van de energietransitie is in 2022 de Transitievisie Warmte fase II grotendeels uitgevoerd. Het proces van zienswijzen en besluitvorming zal in 2023 tot het eindresultaat leiden van deze visie. De transport-schaarste op het energienet is nog steeds actueel. Samen met 16 andere gemeenten in de regio wordt gewerkt aan een oplossing voor deze problematiek. In het kader van de Regeling Reductie Energiegebruik Woningen zijn diverse acties uitgevoerd, waaronder de cadeaubonnenactie voor kleine energiebesparende maatregelen. Deze regeling is in december 2022 tot een einde gekomen. Alle acties hebben een hoog bereik opgeleverd, veel inwoners hebben gebruik gemaakt van de mogelijkheden.

Klimaatadaptatie, water en biodiversiteit

In 2022 werkten wij op lokaal niveau en in regionaal verband met onze partners aan klimaatadaptatie, water en biodiversiteit. Lokaal is de regelgeving voor de aanleg van geveltuintjes vastgesteld (operatie Steenbreek) en werd gestart met het voeren van zogenaemde klimaatrisico-dialogen. Deze klimaatrisico-dialogen vormen een bouwsteen voor in de in 2023 op te stellen klimaatstrategie (als onderdeel van het programma Duurzaamheid).

Voor het bevorderen van de biodiversiteit gaven we in 2022 uitvoering en vervolg aan de projecten “Stimuleringsregling Landschap”, “Natuur in de Wijk” en “Erven Plus”. Daarnaast hebben we voor de bevordering van bloemrijke akkerranden met diverse betrokken partijen de samenwerking aangehaald.

In regionaal verband hebben we samen met waterschap Brabantse Delta een risico-inventarisatie uitgevoerd voor de ecologische verbingszone (EVZ) Vliet Ligne Noord en gewerkt aan de ontsnipperingsmaatregelen voor deze EVZ. Binnen de samenwerking van Waterkring West is gewerkt aan het uitvoeringsprogramma van de regionale klimaatagenda.

De samenwerking met en aansluiting bij Zuidwestelijke Delta werd in 2022 versterkt. Door dit Deltaprogramma trekken wij beter op met onze omliggende partners in de opgaven die klimaatverandering teweeg brengt. Binnen de Zuidwestelijke Delta werken Rijk, regionale en lokale overheden samen met ondernemers en maatschappelijke partijen aan een veilig, economisch aantrekkelijk en gezond deltagebied met voldoende zoetwater, nu en in de toekomst. Het gebied bestaat uit Zeeland, de Zuid-Hollandse eilanden en West-Brabant.

Afvalscheiding

Voor de afvalinzameling en de afvalverwerking zijn we continu bezig om verder toe te werken naar een circulaire economie. Optimalisatie van afvalscheiding is een belangrijk onderdeel hiervan.

In oktober 2022 zijn we gestart met een proef GFT-inzameling bij hoogbouw, een onderdeel uit het beleid “van afval naar grondstof” (VANG). Dit beleid betekent dat we zo veel mogelijk afval weer willen hergebruiken. De gegevens uit deze proef worden gebruikt om de GFT-inzameling bij hoogbouw gemeentebreed uit te rollen.

Door de uitbreiding van het areaal op de milieustraat is een professionelere inzameling mogelijk. Om beter toezicht te kunnen houden op het scheidingsgedrag is de personele capaciteit uitgebreid met 1 fte.

Vanwege de aankomende grootschalige aanbestedingen op afvalgebied is, gezien de situatie op de commerciële markt, gestart met een onderzoek naar de aanbestedingsstrategie van afval. Hierbij is onderzocht welke optie het beste is voor onze gemeente; opnieuw aanbesteden via de commerciële markt of aansluiten bij een partij zoals Saver, waarin meerdere overheden vertegenwoordigd zijn

In het kader van een aangenomen motie, de vergroening in de wijken en het voorkomen van bijplaatsingen van afval bij containerparkjes, is in Nieuw-Vossemeer gestart met de aanleg van 5 containertuintjes. Er volgt een evaluatie voor de eventuele plaatsing van containertuintjes in de

overige kernen. Wij hebben bij dit beleidsterrein voortdurend aandacht voor educatie en verhogen van bewustwording. Dat start bij de scholen.

De grootschalige opschoonactie zwerfafval was in 2022 met 1300 vrijwilligers uit alle kernen weer een succes.

Bouwen en wonen

De druk op de woningmarkt is onverminderd hoog. De belangrijkste reden hiervoor is een tekort aan woningen. De Rijksoverheid heeft daarom de regie naar zich toegetrokken. De provincies hebben allemaal een Woonbod opgesteld die zijn vertaald naar regionale woondeals. In deze woondeals zijn wederkerige afspraken gemaakt. Daarnaast heeft het Rijk besloten dat elke gemeente verplicht is om een woonzorgvisie op te stellen.

De hevige prijsstijgingen op de woningmarkt in het begin van 2022 zijn gedurende het jaar afgenomen. We hadden te maken met een veranderende woningmarkt. Enerzijds stegen de bouwkosten en anderzijds nam door de stijgende rente de financieringsruimte af. Desondanks zijn er in 2022 101 woningen toegevoegd aan de woningvoorraad in onze gemeente. Dat zijn er meer dan de 90 toe te voegen woningen per jaar zoals afgesproken in de woondeal.

Dienstverlening

In 2022 en ook de komende jaren staan we voor vele stevige opgaven door o.a. nieuwe wetgeving en toenemende behoefte aan digitale dienstverlening. Dienstverlening is van de gehele organisatie en daarom een organisatie breed thema. Ondanks de vele aandacht voor digitale dienstverlening staan we ook stil bij de persoonlijke dienstverlening. In 2022 zijn we gestart met een doorlopende klanttevredenheidsmeting aan de balie van het gemeentehuis. We hebben het jaar afgesloten met een tevredenheidscijfer 8,7. Deze meting gaat niet enkel over het baliebezoek. Juist over de gehele klantreis van het maken afspraak tot en met het baliebezoek. We zullen dit de komende jaren blijven volgen en verder uitbouwen naar andere klantreizen binnen de gemeente. Inmiddels wordt, door gebruik te maken van een aantal relatief eenvoudige dashboards op een aantal processen, inzichtelijk waar winst te behalen valt om op efficiënte wijze meer waarde toe te voegen voor de inwoners en gebruikers.

Ook zien we mogelijkheden om de publiekshal meer aan te laten sluiten bij de gemeentelijke dienstverlening van de toekomst. Hier is een eerste schetsontwerp voor gemaakt. Maak van het gemeentehuis een huis van de gemeenschap.

Het jaar in €

Wij sluiten het jaar af met een voordeel van € 2.593.000. Dit voordeel is voor het grootste deel veroorzaakt door eenmalige meevallers. De gemeente heeft voor de opvang van de Oekraïense vluchtelingen meer ontvangen van het Rijk dan de kosten die er zijn gemaakt. Ook heeft de gemeente een hogere uitkering ontvangen uit het gemeentefonds. Dat is de belangrijkste inkomstenbron voor de gemeente. Uit deze uitkering is onder meer de eenmalige energietoeslag betaald.

Van het resultaat (€ 2.593.000) wordt een bedrag van € 837.725 doorgeschoven naar 2023. Dat zijn budgetten voor projecten en activiteiten die in 2022 niet of niet helemaal zijn uitgevoerd. Het restant van € 1.755.275 wordt gebruikt om de reserves en voorzieningen verder aan te vullen.

De vrije ruimte in de algemene reserve, het bedrag waarover de raad vrij kan beschikken bedraagt per 31-12-2022 € 6.551.000. Bij dit bedrag is al rekening gehouden met de bestemming van het resultaat.

Afsluiting

We mogen terugkijken op een enerverend 2022. Een jaar dat in uiteenlopende opzichten voor veel (extra) werk heeft gezorgd, waaruit we ook weer hernieuwde energie hebben gehaald. Er waren (en zijn) grote maatschappelijke vraagstukken die voortdurend voorrang, aandacht, betrokkenheid, flexibiliteit en aanpassingsvermogen vragen, zowel van onze bestuurders en medewerkers, als van onze inwoners en ondernemers.

Samen met alle betrokkenen hebben we dankzij de viering van 750 jaar Steenbergen/25 jaar één gemeente geschiedenis geschreven en (blijvende) herinneringen gerealiseerd. Het was daadwerkelijk een jaar met een gouden randje, passend bij de overtuiging dat we goud in handen hebben en dit ook daadwerkelijk “te gelde” kunnen maken.

College van burgemeester en wethouders

Leeswijzer

De jaarstukken bestaan uit:

1. Een financiële samenvatting
2. Het jaarverslag
 - De programmaverantwoording
 - De paragrafen
3. De jaarrekening
 - Inclusief de verantwoordingsinformatie specifieke uitkeringen (Sisa)

In het **jaarverslag** zijn per programma de volgende onderdelen opgenomen:

- Een korte beschrijving van de inhoud van het programma.
- *Wat hebben we bereikt?* Hierin staan: voortgang van de effectindicatoren, de verschillende opgaven van het programma en de kaders en beleidstukken waarbinnen het programma wordt uitgevoerd.
- *Wat heeft het gekost?* Hier wordt een cijfermatige opstelling gepresenteerd van de baten en lasten per programma met een toelichting op de voornaamste verschillen tussen realisatie en begroting (na wijziging).

Voortgang beleid

In elk programma is een tabel gemaakt met de informatie. Deze tabel bevat het betreffende activiteit uit de begroting, de stand van zaken en een icoontje waarmee we aangeven of het op schema ligt.

	"afgerond" of "volgens planning"
	"in ontwikkeling"
	"niet gehaald"

Een "groene smiley" betekent dat het is afgerond of volgens planning loopt, een "gele smiley" dat het in ontwikkeling is en een "rode smiley" dat de planning niet wordt gehaald. Om uw raad goed te informeren hebben we voor elk onderdeel de stand van zaken beschreven, ook voor de items die op schema liggen.

Financiële toelichting per programma

Voor een toelichting op en de analyse van de afwijkingen, verwijzen wij u naar de toelichtingen onder de desbetreffende programma's in de jaarstukken. Als ondergrens voor een te geven toelichting is in principe een voor- of nadeel van € 50.000,- (0,1 % van de totale lasten) op een taakveld gehanteerd. Het komt dus voor dat de toegelichte bedragen niet optellen tot het totale programmaverschil. Het niet toegelichte resterende saldo per programma betreft een cumulatie van kleinere verschillen.

In diverse tabellen wordt middels een i of s aangegeven of een genoemd bedrag incidenteel (i) of structureel (s) is. Daarnaast wordt de n (neutraal) gebruikt om aan te geven dat dit posten betreffen die geen invloed hebben op het exploitatieresultaat. Het gaat dan voornamelijk om incidentele posten die worden gedekt door een onttrekking aan een reserve.

Beleidsindicatoren

De verplichting van het opnemen van deze beleidsindicatoren is ingegaan bij de begroting 2017. Het doel daarbij is om de sturing van de raad te versterken en gemeenten beter te kunnen vergelijken.

In dat licht stellen wij voor om een voorstel tot beleidsindicatoren te betrekken bij de ambitie om samen met de raad te komen tot een meer meetbare begroting met indicatoren.

Na de programmaverantwoording volgen de wettelijk verplichte **paragrafen**. Hierin staan de beleidslijnen met betrekking tot beheersmatige aspecten en lokale heffingen.

De **jaarrekening** is een financiële verantwoording waar een toelichting wordt gegeven op de balans en het resultaat.

De jaarrekening bestaat uit diverse onderdelen:

- * Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
- * Toelichting op het overzicht van baten en lasten. Hierbij wordt specifiek ingegaan op:
 - *overzicht van baten en lasten*;
 - *de post onvoorzien*;
 - *het overzicht van incidentele baten en lasten*;
 - *het overzicht van structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserve*;
 - *informatie wet normering bezoldiging topfunctionarissen publiek en semipublieke sector (WNT)*;
 - *overzicht algemene dekkingsmiddelen*.
- * De balans: geeft inzicht in de financiële positie als uitkomst van het financiële beheer en beleid
- * Sisa: verantwoordingsinformatie specifieke uitkeringen

Financiële samenvatting

Hieronder geven wij de financiële resultaten van 2022 op hoofdlijnen weer. Verder is een overzicht van onze reservepositie opgenomen.

Financiële resultaat op hoofdlijnen

De jaarrekening sluit af met een positief resultaat van € 2.592.474. Na de verwerking van alle raadsbesluiten werd er in 2022 rekening gehouden met een negatief rekeningsaldo van € 65.934. Een verkort overzicht van de lasten en baten over 2022 luidt als volgt:

Programma	Begroting 2022		begr. na wijz. 2022		Rekening 2022	
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
Mens & Samenleving	19.298.975	934.590	19.628.857	956.067	21.019.541	2.993.414
Kunst, cultuur & erfgoed	826.670	210.883	1.048.170	427.883	1.141.305	504.889
Leefomgeving & duurzaamheid	23.177.762	12.587.685	26.478.899	15.814.575	24.173.571	14.362.436
Economie, toerisme & recreatie	11.905.102	6.610.656	12.518.254	5.721.720	13.392.826	5.812.128
Bestuur en dienstverlening	13.083.726	49.190.421	13.898.723	50.586.724	14.280.419	52.927.269
Totaal	68.292.235	69.534.235	73.572.903	73.506.969	74.007.663	76.600.137
Geraamd begrotingssaldo/ gerealiseerd resultaat (-=N/+ =V)		1.242.000		-65.934		2.592.474

Het verloop van het verwachte resultaat naar het werkelijk resultaat (opgenomen zijn afwijkingen > € 50.000) is als volgt:

Programma/taakveld	Onderwerp	Voordelig	Nadelig	I/S/N
Saldo begroting 2022		1.242.000		
RAADSBESLUITEN:				
Raadsbesluit 04-11-2021	Kapitaallasten natuurspeeltuinen		6.659	
Raadsbesluit 23-12-2021	Studie randweg Steenberg-West (GVVP)		270.000	
Raadsbesluit 23-12-2021	Beleidskader Economische Kracht 2022-2025		110.000	
Raadsbesluit 24-02-2022	Voorstudie oosterlijke randweg Dinteloord (GVVP)		60.000	
Raadsbesluit 24-02-2022	Corr. Lasten aangegane langlopende geldlening		26.050	
Raadsbesluit 26-09-2022	Mutaties tussenrapportage 2022	50.000	860.225	
Raadsbesluit 29-09-2022	Uitvoering kadernota spelen en bewegen		25.000	
1. Mens en samenleving				
Samenkracht en burgerparticipatie	Vluchtelingenopvang Oekraïne	944.495		I
Samenkracht en burgerparticipatie	Kleinschalig Collectief Vervoer	84.671		I
Samenkracht en burgerparticipatie	Peuterspeelzalen	60.547		S
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	Loketvoorziening Sociaal Domein		66.166	I
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	Loketvoorziening Jeugd		58.250	S

Programma/taakveld	Onderwerp	Voordelig	Nadelig	I/S/N
Maatwerkdienstverlening 18+	WMO Ondersteuning/ persoonsgebonden budget	149.984		I
Maatwerkdienstverlening 18-	Niet vrij toegank. Voorziening jeugdzorg		381.833	I
Maatwerkdienstverlening 18-	Uitvoeringskosten jeugdzorg/ Landelijk Transitie Arrangement		82.894	S
Maatwerkdienstverlening 18-	Jeugdzorgplus		82.128	I/S
Volksgezondheid	Jeugdgezondheidszorg/ openbare gezondheidszorg/ centr. Jeugd en gezin	80.195		I
Mutaties reserves	Beschikking over reserves		45.000	I
2. Kunst, cultuur en erfgoed				
Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	Kunst- en Cultuurbeleid	88.000		I
Mutaties reserves	Beschikking over de reserves		129.000	I
3. Leefomgeving en duurzaamheid				
Crisisbeheersing	Steunfonds Covid-19		194.721	I
Crisisbeheersing	Veiligheidsregio	172.851		I
Openbare orde en veiligheid	Integrale handhaving	65.118		I
Verkeer en vervoer	Wegen, straten en pleinen		143.034	I/S
Verkeer en vervoer	Wegen, straten en pleinen	125.092		I
Verkeer en vervoer	Diverse projecten	411.719		I
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	Bestemmingsplan Reinierpolder 1		45.900	I
Sportaccommodaties	Diverse accommodaties	108.898		I
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Openbaar Groen	74.925		I
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Verbetering openbaar groen	202.579		I
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Speeltuinen, speelplaatsen en trapveldjes	104.057		I
Milieubeheer	Energietransitie/duurzaamheid/ milieubeheer (OMWB)	438.474		I
Ruimte en leefomgeving	Ruimtelijke ordening	68.167		I
Ruimte en leefomgeving	Opgave Omgevingswet	107.974		I
Ruimte en leefomgeving	Projecten (algemeen)	89.884		I
Grondexploitatie (niet-bedrijfsterreinen)	Centrumplan Welberg		55.270	I
Grondexploitatie (niet-bedrijfsterreinen)	Bestemmingsplan Buiten de Veste		116.900	I
Wonen en bouwen	Bouwleges	62.784		I
Wonen en bouwen	Project Normalisatie woonwagenscentra Steenberg		152.431	I
Wonen en bouwen	Exploitatie overige panden	64.157		I
Mutaties reserves	Beschikking over de reserves		428.334	I

Programma/taakveld	Onderwerp	Voordelig	Nadelig	I/S/N
4. Economie , toerisme en recreatie				
Economische ontwikkeling	Economische kracht / Economische aangelegenheden	77.428		I
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	Agro foodcluster	375.355		I
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Openluchtrecreatie	89.442		I
Inkomensregelingen	Gemeentelijk minimabeleid (energietoeslag)		1.152.799	I
Inkomensregelingen	Uitvoeringskosten participatiewet		168.234	I
WSW en beschut werk	Participatiebudget		103.470	I
WSW en beschut werk	Sociale werkvoorziening WSW	163.471		
Mutaties reserves	Beschikking over de reserves		123.596	I
5. Bestuur en dienstverlening				
Bestuur	Wethouders/ voorm.wethouders pensioen/ wachtgeld		172.118	I
Bestuur	Bestuursondersteuning raad en rekenkamer	59.831		I
Burgerzaken	Reisbescheiden/ rijbewijzen		138.650	I
Ondersteuning organisatie	Verschillende afdelingen		384.872	I
Treasury	Geldlening	59.831		I
OZB woningen	Uitvoering wet WOZ		64.988	I
Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	Alg. uitkering/ SPUK regelingen	2.421.629		I
Overige baten en lasten	Voorziening dubieuze debiteuren		65.745	I
Mutaties reserves	Beschikking over de reserves	228.478		I
Diverse overige verschillen*		34.705	-	I
Totaal		8.306.741	5.714.267	
Voordelig resultaat jaarrekening 2022		2.592.474		

**Dit betreft het saldo van diverse verschillen. In de financiële verantwoording bij de afzonderlijke programma's is een meer gedetailleerde toelichting opgenomen van de verschillen boven € 50.000 per taakveld. Tevens worden de verschillen daar bruto toegelicht. Een compensatie met een afwijkende mutatie uit een reserve komt in de toelichting zowel terug bij het taakveld waarop de kosten worden verantwoord als bij de mutaties in de reserves van het betreffende programma. In bovenstaand samenvattend overzicht worden deze verschillen niet vermeld.*

Reservepositie

Op 9 november 2017 is de geactualiseerde nota "Reserves en voorzieningen" door de gemeenteraad vastgesteld. In principe zijn er nog een 6-tal reserves. Een vergelijkend overzicht van 2021 en 2022 is als volgt:

Reserves	31-12-2022	31-12-2021
Algemene reserve	8.694	8.896
<i>Waarvan vrije ruimte</i>	<i>6.043</i>	<i>6.047</i>
Reserve Transitie Organisatie	377	855
Reserve Ruimtelijke Ontwikkeling (RO)	168	-
Reserve Economische ontwikkeling	2.278	2.278
Reserve Beheer openbare ruimte	6.956	7.238
Bestemmingsreserve overig	10.963	11.657
Totaal	29.436	30.924

Vrije ruimte algemene reserve

De weergegeven vrije ruimte is het bedrag aan vrije reserves exclusief de eventuele verplichtingen die er op de algemene reserve nog drukken. Zoals in de toelichting op de balans is aangegeven betreft het op de algemene reserve drukkende bedrag aan verplichtingen per 31 december 2022 € 688.000. In de meerjarenbegroting 2023-2026 zijn geen verplichtingen over de algemene reserve voorzien. Hierdoor bedraagt de netto vrije ruimte van de algemene reserve dan **€ 5.355.000**, zie onderstaande tabel.

Vrije ruimte Algemene Reserve (bedrag * 1.000)	
Stand vrije ruimte	6.043
Overloop verplichtingen 2022 naar 2023	688
Verplichtingen meerjarenbegroting 2023-2026	0
Netto vrije ruimte algemene reserve	5.355

De vrije ruimte van de algemene reserve is boven de minimale ondergrens van € 2.000.000 gebleven zoals is opgedragen in de motie "ondergrens Algemene Reserve" van 7 november 2019. Voor nadere analyses, toelichtingen en specificaties wordt verwezen naar hetgeen bij de diverse afzonderlijke onderdelen in de jaarrekening is opgenomen.